

**A 2008. évi verseny főtámogatója:
NEMZETI TANKÖNYVKIADÓ ZRT.**

A rendezvény támogatói:
BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
ELTE TTK MATEMATIKAI INTÉZET
BRINGÓHINTÓ KKT.
MACKENSEN KFT.

Zenei szerkesztő: CSIBA LAJOS
Hang: KERESKES BARNABÁS

A versenykörzeti fordulójának helyi szervezői:

Buda körzetben:
GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
MERÉNYI IMRE (Baár-Madas Református Gimnázium)
FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)

Pest körzetben:
KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
CSÁFORDA MÓNICA (Móra Ferenc Általános Iskola)
LATÁK ISTVÁN (Lónyay Református Gimnázium)

A Jókai-körzetben:
GAZDA-PUSZTAINÉ VÉBER GABRIELLA (Vaszary János Ált. Isk., Tata)
KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

A Vörösmarty-körzetben:
VARGÁNÉ VÁRSZEGI CSILLA (Gönczy Pál Ált. Isk., Hajdúszoboszló)
TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Sz. Ált. és Sportiskola Tagint., Gyula)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2008.
8. osztály
Körzeti forduló

A rendezvény fővédnöke:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus

A feladatsorok összeállítója:
PAPP ISTVÁN középiskolai tanár

Feladatok, ötletek:
MARTON ÁGOTA középiskolai tanár

Szerkesztés, informatikai háttér:
TASSY GERGELY egyetemi hallgató

A feladatsorok lektorálójája:
KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Lába van, de mégsem jár. Mi lehet az?
(A) lóca (B) mézárszék (C) harang (D) Pom-Pom (E) hegy
- Mely szavak származnak az **ESIK** alapszóból?
(A) eső (B) esemény (C) eset (D) esetleg (E) esés
- J** vagy **LY**? Azokat a felsorolásokat jelöljétek be, amelyeknek **minden tagját ly-nal** kell írni!
(A) roba..., ragá..., ro...t, rigo...a (B) fo...am, fe...t, für..., fa...d
(C) szila..., szeszé..., szenté..., szabá... (D) kehe..., konko..., karva..., kö...ők
(E) apá..., aggá..., akadá..., ame...
- Mely szavak elé vagy után lehet egy-egy **keresztnevet** (akár becézve is) illeszteni úgy, hogy létező szót, kifejezést kapjunk?
(A) szeg (B) áram (C) kulcs (D) fordulás (E) madár
- Jelöljétek be azokat a szavakat, amelyekben ha kicserélünk **egyetlen betűt** egy másikra, akkor egy **népnevet** kapunk! (pl. balga > belga)
(A) kapán (B) ikrán (C) nézet (D) ráz (E) polgár
- Jelöljétek be azokat a felsorolásokat, amelyek csak **egyes szám 2. személyű, felszólító módú** igealakokat tartalmaznak!
(A) hass, süss, hess (B) ird, állj, jöjj (C) hagyj, higgye, hordj
(D) tarts, mars, olvass (E) légy, tegyél, vigyél
- Az alábbi versidézet utolsó szavát kihagytuk. Verstani (rímelés, szótagszám stb.) és értelmi szempontból mely szavakkal egészíthető ki az idézet?
„Zöld égen libeg álcázott halál.
Terepszínű a lélek. Pókfónál
ing-leng, mint hóhérkötél, a falon.
Most béke van, de nincsen”
(A) háború (B) vigalom (C) nyugalom (D) rend (E) hallgatom
- Az alábbi anagrammákból (játékos betűkeverésekből) magyar irodalmi művek címét lehet kirakni. Jelöljétek be közülük a **regényeket**!
(A) GEBE LÁBA TENGEREN (B) BÁNATA ELTELT HAMAR
(C) MEGVÉSZ REPTÉBEN (D) E KOFA ESTE VÁR
(E) SZÉPEN UTALTA

- L** vagy **LL**? Jelöljétek be a hosszú **ll**-lel írandó szavakat!
(A) á...talában (B) vá...ik (C) vá...alkozó (D) szaká... (E) zölde...
- Az alábbiakban a hun-magyar mondavilággal kapcsolatos állításokat olvashattok. Melyek **igazak** közülük?
(A) A hagyomány szerint Csaba királyfinak az erdélyi hegyek közt maradt hunjai a székeltek.
(B) Álmos fejedelem már nem érte meg a magyarok letelepedését a Kárpát-medencében, mert a Vereckei-hágón átérve meghalt.
(C) Attila király egyik felesége a germán Krimhilda volt, amely név magyar megfelelője a Réka.
(D) A hagyomány szerint a Konrád császár fogságába esett Lehel vitéz olyan erővel fűjta meg híres kürtjét, hogy a hangerőtől a császár szörnyethalt.
(E) Emese fia, Álmos, a hét vezér feje egy fehér paripát ajándékozott Szvatopluk fejedelemnek.
- Mely eszközöket használták egy 100-150 évvel ezelőtti magyar falusi iskolában?
(A) palatábla (B) linea (C) kalamáris (D) golyóstoll (E) plajbász
- Egészítsétek ki az alábbi szólásokat egy-egy **testrész** nevével (esetleg toldalékos formájával), majd jelöljétek be azokat, amelyeknek jelentése: valaki **leszid, megfenyít** valakit!
(A) Kirázza a(z) ... (B) ... húz valakivel. (C) Nem tesz lakatot a ...
(D) Hátraköti a ... (E) Megmossa a ... valakinek.
- Az alábbiakban egy híres Kossuth-nóta első két sorát olvashatjátok rovásírással. A nóta felismerése és a betűk azonosítása után fejtsétek meg az öt megadott szót, majd közülük azokat jelöljétek meg, amelyek szerepelnek e nóta folytatásában (1-2. versszak)! Vigyázat! A rovásírás jobbról balra halad!

: 3YD3H4 YH4 A314A X4MΛΛ3D
"... 3YD3H41A3H 4 Y43430A3

4X43X H4444 31A3 YD1A34 A30A3
(A) (B) (C) (D) (E)

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- Képzeljétek el, hogy egy tengerparti nyaralás során vitorlásotok kisodródik a nyílt vízre, és egy távoli lakatlan szigeten (ahol már nincsen térrő) csapatotok hajótörést szenved! Mit lehet tenni egy ilyen helyzetben? Írjátok meg naplószerűen a szigeten töltött 1. nap eseményeit! Hogyan osztanátok fel egymás között a feladatokat? Mik a legfontosabb teendők? Hogyan rendezkednétek be a túlélésre?